

Скременський Микита Володимирович
nikskrem11@gmail.com

Науковий керівник:
Чукот С.А., д. н. держ. упр., проф.
ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського

АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ВПРОВАДЖЕННЯ МОБІЛЬНИХ ЗАСТОСУНКІВ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ПОШИРЕННЯ COVID-19

Майже два роки тому світом почало поширюватися небачене раніше захворювання, яке негативно вплинуло не лише на здоров'я людей, а й на економічну, політичну, гуманітарну ситуацію в окремих країнах та в міждержавних утвореннях. Можна впевнено сказати, що криза, спричинена вірусом, вплинула на світогляд та побут суспільства. Вийти із цієї кризи – пріоритетне завдання для всіх національних урядів. Складна епідеміологічна ситуація з поширенням коронавірусної інфекції і змушує уряди шукати нові шляхи для її контролю, зниження нових випадків захворювань та збереження життя своїх громадян. Одним із аспектів протидії коронавірусному захворюванню є впровадження елементів електронного урядування та цифрова трансформація публічного управління.

Метою моєї роботи є аналіз міжнародного досвіду впровадження мобільних застосунків для контролю поширення Covid-19, аналіз їх функціоналу, порівняння із вітчизняним досвідом.

Для початку слід ознайомитися із українським додатком «Дій вдома». Варто сказати, що згідно постанови Кабінету Міністрів України №211 від 11 березня 2020 року, особи, що перетинають державних кордон, мають можливість обрати один з двох варіантів: Госпіталізація до спеціалізованих обсерваторів або 14-денна самоізоляція за місцем проживання із використанням застосунку «Дій вдома». [1]

Якщо громадянин обирає другий спосіб, то після авторизації у додатку потрібно буде підтвердити прибуття до місця самоізоляції, шляхом надсилання фото, яке буде вважатися еталонним, та з яким система буде порівнювати наступні фото. Після того, як користувач зробить еталонне фото, розпочинається 14-денний відлік у мобільному додатку. Контроль за самоізоляцією відбувається за допомогою повідомлень у довільні проміжки часу. Коли громадянин отримає

повідомлення, то йому необхідно протягом 15 хвилин надіслати фото свого обличчя, в цей час штучний інтелект порівнює фото з еталонним та перевіряє відповідність геолокації. У нічний час такі повідомлення не приходять. Також функціонально передбачена можливість здійснити екстрений виклик на гарячу лінію МОЗ України. [2]

Заслугує на увагу міжнародна практика. Насамперед слід відзначити досвід Данії, яка займає чільні місця в впровадженні електронного урядування.

Королівство Данія пропонує своїм громадянам такий застосунок як «COVID-метр». Користування цим додатком є добровільним. Ключовою відмінністю між українським та данським додатком є те, що в Україні додаток встановлюють лише для хворих, або для тих, хто повернувся закордону – тобто, для тих, хто має пройти самоізоляцію. У Данії ж ним користуються всі охочі громадяни. Принцип роботи такий: застосунок кожного тижня надсилає запитання про стан громадян, про те, були або є у нього ознаки хвороби, чи контактував користувач із хворими, чи пройшов він тестування, чи зробив щеплення. Таким чином громадяни Данії допомагають своїй державі контролювати поширення інфекції. [3]

Цікавим для дослідження є досвід Ізраїлю. Їх мобільний застосунок має назву «Щит» і працює наступним чином: на смартфон приходить повідомлення, в якому написано: «Ви контактували з людиною, яка хвора на коронавірус, ви повинні самоізолюватися». Важливим нюансом є те, що використовується глобальна база даних та відслідковується переміщення людей, які мають хворобу, окрім цього використовується супутникова система навігації, де зберігаються дані про переміщення особи. Також є спеціальна мапа захворювань, що інформує громадян про недалеку присутність носія інфекції. Варто зазначити, що ці дані не передаються до державних органів, що є протилежно до Данії. Цей додаток опитує нових хворих про місця, де вони перебували. [4]

Також слід звернути увагу на досвід країн і з іншої частини планети. Тут варто поглянути на досвід Індії та їх додаток «Aarogya Setu». За допомогою нього можна відстежити користувачів програми, з якими хворий контактував. Потім цей додаток надсилає сповіщення про контакт із хворим цих користувачів. Також в додатку є важлива інформація, що стосується коронавірусу: статистика, інформація щодо стримування хвороби та пункти допомоги. Також користувачі мають змогу надати інформацію про людей, що нещодавно прибули закордону, мають ознаки хвороби чи не дотримуються карантинних вимог. Плюсом цього

додатку, в порівнянні із попередніми, є наявність зворотного зв'язку – зв'язку між громадянами та державою. [5]

Особливу увагу варто звернути на «Corona-Warn-App» - німецький додаток для протидії поширення коронавірусу. Цей додаток допомагає федеральному уряду визначити, чи мав громадян контакт з інфікованою людиною. Завантаження є добровільним. Програма дозволяє швидко визначити ланцюги зараження. Таким чином, смартфон перетворюється на систему попереджень. Також, якщо користувач захворів на коронавірус, він може офіційно внести цей статус на своєму смартфоні. [6]

Можна зробити висновок, що поширення коронавірусу змусило уряди держав шукати шляхи до протидії інфекції, що зумовили потребу в використанні засобів електронного урядування. Більшість держав пішло шляхом впровадження мобільних застосунків, деякі із них було проаналізовано та описано. Варто сказати те, що функціонал цих додатків доволі різноманітний: від відповідей на запитання про стан здоров'я до стеження за пересуванням та відслідкування ланцюгів захворювань. Україна пішла шляхом контролю за самоізоляцією, що сильно відрізняє її від таких країн як Індія, Німеччина та Ізраїль, які відстежують хворих та запобігають новим контактам, а Данія, яка є лідером діджиталізації, лише задає питання про стан здоров'я своїх громадян. В пріоритеті наступних досліджень – аналіз співвідношення застосування таких додатків та викликів електронної демократії, безпека інформації.

Список використаних джерел:

1. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : Постанова Каб. Міністрів України від 11.03.2020 р. № 211 : станом на 17 черв. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-n#Text> (дата звернення: 31.10.2021).

2. Кабінет Міністрів України - Як працює застосунок «Дій вдома». *Головна / Кабінет Міністрів України*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/yak-pracyuye-zastosunok-dij-vdoma> (дата звернення: 31.10.2021).

3. COVIDmeter: Hjælp sundhedsvæsenet. *sundhed.dk*. URL: <https://www.sundhed.dk/borger/corona/smitteopsporing/covidmeter> (date of access: 31.10.2021).

4. Abrams L. Israel Govt's New 'Shield' App Tracks Your Coronavirus Exposure. *BleepingComputer*.

URL: <https://www.bleepingcomputer.com/news/technology/israel-govts-new-shield-app-tracks-your-coronavirus-exposure> (date of access: 31.10.2021).

5. Watch | How does the Aarogya Setu app work?. *The Hindu*.

URL: <https://www.thehindu.com/news/national/how-does-the-aarogya-setu-app-work/article31532073.ece> (date of access: 31.10.2021).

6. Corona-Warn-App. *Bundesregierung*.

URL: <https://www.bundesregierung.de/breg-de/themen/corona-warn-app/corona-warn-app-englisch> (date of access: 31.10.2021).